

Møtereferat

Dato: 16.01.2014

Til stades:	Harald Norheim Ingeborg Borgen Takle		
Forfall:	Ellinor Kreybu		
Emne:	Referat frå RMNF-AU, 15.01.2014	Sak:	2014/558-4
Møtetid:	10.00-13.35	Møtestad:	Bergen Rådhus, møterom 222

Sak 1/13 Trafikksikringsplanen – høyringsuttale

Trafikksikringsplanen vart sendt ut på høyring med frist til 20. desember 2013. RMNF søkte om utsetting til 17. januar 2014. Innspel har kome frå Kjell Søvik.

AVGJERD

Rådet for menneske med nedsett funksjonsevne kjem med følgjande uttale til Trafikksikringsplanen:
«Rådet for menneske med nedsett funksjonsevne meiner at Trafikksikringsplanen er ein god plan og at intensjonen er bra.

Tiltaka er nemnt, men ein set spørsmålsteikn ved om det vert reflektert i budsjett og om dei ulike tiltaka har fått tildelt nok midlar til å ha ein effekt. Særskilt ser ein på fysiske tiltak for å skilje mjuke og harde trafikantar, og om midlane tildelt er tilstrekkelige.

Planen er ikkje på nokon måte spesifikk for målgruppa til rådet, noko som rådet heller ikke meiner at er aktuelt. Men rådet ønskjer å uttale seg på bakgrunn av at trafikkulukker i mange fall skapar menneske med nedsett funksjonsevne.»

Sak 2/13 Regional folkehelseplan – høyringsuttale

Regional folkehelseplan vart sendt ut på høyring med frist til 20. desember 2013. RMNF søkte om utsetting til 17. januar 2014. Innspel har kome frå Kjell Søvik og Tore Svane.

AVGJERD

Rådet for menneske med nedsett funksjonsevne kjem emed følgjande uttale til Trafikksikringsplanen:
«Rådet for menneske med nedsett funksjonsevne har ein særskilt interesse i Regional folkehelseplan, både frå folkehelseperspektivet og med tanke på at denne planen vil erstatte Fylkesdelplan for universell utforming.

Rådet ønskjer å understreke nokre poeng rundt universell utforming. Ein allmenn oppfatning av universell utforming er at dette er noko som gjeld rørslehemma. Denne oppfatninga tar ikkje høgde for synshemma, hørslehemma, allergikare, psykisk utviklingshemma, og så vidare. Det kan sjå ut som om dei som har skreve planen har ein breiare definisjon av universell utforming enn mange, men rådet skulle ønskje at dette vart tydelegare understreka tidlig i planen.

Det andre poenget er at mange tenkjer på menneske med nedsett funksjonsevne som tilskodarar, ikkje som deltakarar. Dette er særskilt viktig innan folkehelse. Det skal ikkje berre vere tatt omsyn til dei som ønskjer å sjå på ein aktivitet, men også dei som ønskjer å delta i ein aktivitet, til dømes garberobefasilitetar og anna. Det

kan og gjelde kulturopplevingar kor ein har tenkt på at alle kjem inn i bygget, men kanskje ikkje på om alle kan ta del i opplevinga. Dette er ikkje presisert nok i planen.

Det siste poenget, som til stor grad er tatt omsyn til i planen, er at universell utforming ikkje berre eksisterer for ein liten gruppe menneskjer, men at universell utforming er noko dei aller fleste vil få glede av på eit tidspunkt i livet.

Rådet for menneske med nedsett funksjonsevne ønskjer at punkta over skal vere tydelege tidleg i planen, gjerne med definisjonar og eksemplar, slik at ein er sikker på at dei er i vareteke i resten av planen og i alle tiltaka.

Når det gjeld universell utforming ser ein at det vert operert med ulike fristar i dokumenta, både 2025 og 2019. Rådet sin oppfatning er at alle fylkeskommunale bygg skal vere ferdig universelt utforma i 2019, mens 2025 er dei nasjonale føringane. Særskilt i 1G og i 1.4.2-6 råder det noko forvirring om kva type bygg ein snakkar om til ein kvar tid. Fylkestinget tok eit vedtak på når fylkeskommunale bygg skulle vere universelt utforma og strategien for å nå dit. Kanskje det kan vere aktuelt å ta med dette vedtaket i planen?

Når det gjeld arbeidslivet er det rådet sin sterke meining at sjølv om dei fysiske hindringane for deltaking i arbeidslivet er der, er det holdningane til arbeidsgjevarane som er den største barrieren. Rådet meiner at ein bør ha eit større fokus på holdningsendringar i planen.

Deltaking er som tidlegare nemnt eit viktig prinsipp, dette gjeld både i oppvekst og i organisasjonslivet. Det vart nett gitt ut ein rapport som peikar på at fråfallet i skulen er større blant barn med funksjonsnedsettingar, og rådet meiner at ein bør fokusere på ein barndom der alle vert inkludert, uansett funksjonsevne. Dette gjeld særskilt i dei «uniformelle» sosiale arenaene som i friminutt og fysisk aktivitet og liknande. Ein har nemnt ulike frivillige organisasjonar, men ein har ikkje nemnt politiske organisasjonar. Rådet meiner at det er viktig for folkehelsa å kunne bidra til eit betre samfunn og å kunne engasjere seg politisk og rår til at eit punkt om politikk vert lagt til.

Til sist ønskjer rådet å sjå punkt i handlingsplanen om korleis ein skal ha fokus på universell utforming. Ein er redd for at om det ikkje står der vil ein ikkje ha det i minne når tiltaka vert utført. Eit tiltak kan for eksempel vere å spreie informasjon om universell utforming, blant tilsette i fylkeskommunen, kommunane og andre. Grunna til at mange med funksjonsnedsettingar møter barrierar er ofte ikkje at folk ikkje ønskjer å leggje til rette, men at dei ikkje har tenkt på det. Så økt kunnskap og kompetanse om universell utforming er noko rådet ønskjer å leggje til i planen.

Når dette er sagt er det mykje bra i planen, men i denne omgang har det vert ekstra viktig å fokusere på det som manglar fordi denne planen er så viktig for framtida til menneske med nedsett funksjonsevne i Hordaland.»

Sak 3/13   Temadag 2. april

RMNF skal ha ein temadag 2. april og tema er satt til Kultur, med fokus på deltaking og skal omhandle både bygg og aktivitet.

AVGJERD

Administrasjonen tar kontakt med Kulturavdelinga og Nord-Trøndelag fylkeskommune for tips til innleiarar. Administrasjonen finn og stad til arrangementet. Saka vert tatt opp på neste møte.

Sak 4/13 BRA-midlar

Samferdselsavdelinga ønskjer innspel på BRA-midlar for 2015, og kva søknader Hordaland fylkeskommune skal sende inn. I fjor sendte dei inn følgjande søknader:

1. Kartlegging og prosjektering av universelle utformingstiltak på fylkeskommunale ferjekaiar. Berre nummer 1 fekk statlege midlar.

AVGJERD

Rådet for menneske med nedsett funksjonsevne meiner at ein bør fremje følgjande søknader til BRA-midlar for 2015:

1. Opprusting av 20 sentrale haldeplassar til universell utforming
2. Betre tilgjengeleight for mjuke trafikantar i trafikk-knutepunkt, i lys av trafikksikringsplanen.
3. Einskyting informasjon på sentrale terminala
4. Utviding av Skyss sin mobilbillett til alle takstsonar i fylket

Sak 4/13 Saksliste til møtet i RMNF, 12.02.2014

AVGJERD

Meldingar:

- BRA-midlar
- Uttale til KURE angåande Cornerteateret
- Regional folkehelseplan – høyringsuttale
- Trafikksikring – høyringsuttale

Orienteringa:

- Kulturavdelinga v/AnnaElisa Tryti
- Oppdatering frå Bybanen AS og Bybanen Utvikling angåande markering ved overgangar

Sakar:

- Temadag 2. april

Med helsing

Ingeborg Borgen Takle
rådgjevar